

Дело C-677/19

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

11 септември 2019 г.

Запитваща юрисдикция:

Tribunalul Vâlcea (Румъния)

Дата на акта за преюдициално запитване:

25 април 2019 г.

Жалбоподател:

S.C. Valoris S.R.L.

Ответници:

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova –
Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea

Administrația Fondului pentru Mediu

[...]

*TRIBUNALUL VÂLCEA - SECȚIA A II-A CIVILĂ (Окръжен съд Вълча – Второ
гражданско отделение, Румъния)*

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

Открито съдебно заседание от 4 октомври 2017 г.

[...]

По жалба по административно-данъчен спор, подадена от жалбоподателя — S.C. Valoris S.R.L., срещу ответника — Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova - Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea (Генерална регионална дирекция на публичните финанси, Крайова – Окръжна администрация на публичните финанси, Вълча, Румъния) и ответника, привлечена страна в производството — Administrația Fondului

pentru Mediu (Администрация на фонда за околната среда), с предмет възстановяване на екологична таксова марка.

[...]

СЪДЪТ

По искането за отправяне на преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз посочва:

I. Предмета на спора. Релевантни факти

1. На 30 януари 2019 г. жалбоподателят — S.C. Valoris S.R.L., дружество със седалище в Ръмнику Вълча [...], подава пред Tribunalul Vâlcea (Окръжен съд Вълча, Румъния) жалба, с която иска осъждането на ответниците Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova - Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea (Главна регионална дирекция на публичните финанси, Крайова – Окръжна администрация на публичните финанси, Вълча) и Administrația Fondului pentru Mediu (Администрация на фонда за околната среда) да възстановят сумата от 2 451 RON (румънски леи), платена като екологична таксова марка, заедно с лихвите, изчислени от датата на плащане на сумата до датата на възстановяването ѝ, както и съдебните разноски.

2. Сумата от 2 451 RON е платена от жалбоподателя на 25 август 2014 г. за регистрацията в Румъния на лек автомобил [...], закупен от жалбоподателя в Холандия, където е бил регистриран за пръв път на 12 януари 2007 г.

3. Към датата на регистрацията задължението за плащане на екологична таксова марка е било предвидено в разпоредбите на член 4, буква а) от Извънредно правителствено постановление № 9/2013 за екологичната таксова марка за моторни превозни средства (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule) (наричано по-нататък „ИПП № 9/2013“).

4. На 7 август 2017 г. влиза в сила Извънредно правителствено постановление № 52/2017 за възстановяване на сумите, платени като специална такса за леки автомобили и моторни превозни средства, такса за замърсяване от моторни превозни средства, такса за замърсяващите емисии от моторни превозни средства и екологична таксова марка за моторни превозни средства (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2017 privind restituirea sumelor reprezentând taxa specială pentru autoturisme și autovehicule, taxa pe poluare pentru autovehicule, taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și timbrul de mediu pentru autovehicule) (наричано по-нататък „ИПП № 52/2017“), което урежда правото на лицата, платили посочените в заглавието на акта такси (включително екологичната таксова марка) да

поискат тяхното възстановяване, заедно с лихвите, [ориг. 2] дължими за периода от датата на събиране на таксата до датата на възстановяването ѝ, като подадат молба пред компетентния данъчен орган.

5. Съгласно член 1, параграф 2 от ИПП № 52/2017 молбите за възстановяване трябва да се подадат до 31 август 2018 г., като срокът е преклузивен.

6. Жалбоподателят подава пред Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea (Окръжна администрация на публичните финанси Вълча, Румъния) молба за възстановяване на сумата от 2 451 RON едва на 6 декември 2018 г. и по този начин пропуска срока.

7. С писмо от 7 януари 2019 г. данъчният орган ответник уведомява жалбоподателя, че няма да уважи молбата му за възстановяване, тъй като е подадена след изтичане на срока.

II. Приложими по делото национални разпоредби

8. Приложимото по делото материално право е:

Член 4 от ИПП № 9/2013 в сила до 31 януари 2017 г.):

„Таксовата марка се заплаща еднократно в следните случаи: а) при вписване в регистрите на компетентния орган на придобиването на право на собственост върху моторно превозно средство от първи собственик в Румъния и издаване на свидетелство за регистрация и на регистрационен номер; [...]“

Член 1 от ИПП № 52/2017:

„(1) Лицата, които са платили специалната такса за леки автомобили и моторни превозни средства по членове 214¹ — 214³ от Закон № 571/2003 за приемане на данъчния кодекс (Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal), с последващите изменения и допълнения, таксата за замърсяване от моторни превозни средства, предвидена с Извънредно правителствено постановление № 50/2008 за установяване на таксата за замърсяване от моторни превозни средства (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule), одобрено със Закон № 140/2011, таксата за замърсяващите емисии от моторни превозни средства, предвидена със Закон № 9/2012 за таксата за замърсяващите емисии от моторни превозни средства (Legea nr. 9/2012 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule), с последващите изменения, както и екологична таксова марка за моторни превозни средства, предвидена с [ИПП № 9/2013], одобрено с изменения и допълнения със Закон № 37/2014, с последващите изменения и допълнения, и които не са се възползвали от възстановяването до влизането в сила на настоящото

Извънредно правителствено постановление, могат да поискат възстановяването на тези такси, заедно с лихвите, дължими за периода от датата на събиране на таксата до датата на възстановяването ѝ, като подадат молба пред компетентния централен данъчен орган. Лихвеният процент е предвиденият в член 174, параграф 5 от Закон № 207/2015 за установяване на Данъчно-процесуалния кодекс (Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală), с последващите изменения и допълнения.

(2) Правото на възстановяване на лицата по параграф 1 възниква от датата на влизане в сила на настоящото Извънредно правителствено постановление, независимо от момента на събиране на таксата. Като изключение от разпоредбите на член 219 от Закон № 207/2015, с последващите изменения и допълнения, молбите за възстановяване трябва да се подадат до 31 август 2018 г., като срокът е преклузивен.

Член 168 от Закон № 207/2015 за приемане на Данъчно-процесуалния кодекс (Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală):

„(1) По искане на данъкоплатеца/платеца се възстановява всяка неправомерно платена или получена сума.“

Член 219 от Закон № 207/2015:

„Правото на данъкоплатеца/платеца да поиска възстановяване на данъчно вземане се погасява по давност в срок от 5 години, считано от 1 януари на годината, следваща годината на възникване на правото на възстановяване.“ [ориг. 3]

III. Релевантни разпоредби от правото на Европейския съюз:

9. Съдът счита, че в настоящия случай е релевантен член 110 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно който:

„Нито една държава членка не може да налага, пряко или косвено, каквито и да било вътрешни данъци върху стоките на други държави членки, които надвишават наложените пряко или косвено върху подобните местни стоки“.

10. Освен това за разглеждания спор могат да бъдат релевантни редица принципи и решения на Съда на Европейския съюз.

Що се отнася до *принципа на лоялното сътрудничество*, установен в член 4, параграф 3 от Договора за Европейския съюз, Съдът на Европейския съюз е постановил, че *„държава членка не може да приема разпоредби, обвързващи връщането на платена такса, за която с решение на Съда е установено, че противоречи на правото на Съюза, или чиято несъвместимост с това право произтича от такова решение, с условия, въведени конкретно за тази такса и които са по-неблагоприятни от*

условията, които биха се прилагали, ако те не бяха приети, по отношение на това връщане“ (решения от 10 септември 2002 г., Prisco и CASER, C-216/99 и C-222/99, от 2 октомври 2003 г., Weber’s Wine World и др., C-147/01, от 30 юни 2016 г., Ciup, C-288/14).

От практиката на Съда следва също, че „*принципът на равностойност изисква държавите членки да не предвиждат процесуални правила относно исковете или жалбите, основани на нарушение на правото на Съюза, които са по-неблагоприятни от тези, приложими към исковете или жалбите, основани на нарушение на вътрешното право, които имат сходни предмет, основание и главни характеристики*“ (решения от 19 юли 2012 г., Littlewoods Retail и др., C-591/10, от 30 юни 2016 г., Ciup, C-288/14).

Съдът е постановил също, че искът или жалбата, предоставени на разположение от националното право за възстановяването на данъци и такси, събрани в нарушение на правото на Съюза, трябва да отговаря на принципа на ефективност, което означава „*да не бъде уреден по начин, който прави получаването на обезщетение практически невъзможно или прекомерно трудно*“ (решения от 10 юли 1997 г. Palmisani, C-261/95, от 12 декември 2006 г. Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04).

IV. Мотиви на запитващата юрисдикция за отправяне на преюдициалното запитване

11. С решение от 9 юли 2016 г., постановено по дело Budişan (C-586/14), Съдът на Европейския съюз приема, че макар член 110ДФЕС да допуска държава членка да въведе данък върху моторните превозни средства, с които се облагат употребявани вносни моторни превозни средства при първоначалната им регистрация в тази държава членка и вече регистрираните в същата държава членка моторни превозни средства при първоначалното вписване в нея на правото на собственост върху тях, той не допуска посочената държава членка да освобождава от този данък вече регистрираните моторни превозни средства, за които е бил внесен действащ по-рано налог и той не е бил възстановен, за който е постановено, че е несъвместим с правото на Съюза.

12. Това съдебно решение е постановено след поредица от други решения на Съда на Европейския съюз, с които се обявяват за несъвместими с правото на Съюза таксите за замърсяване от превозни средства, установени преди това в румънското законодателство, тъй като са аналогични на екологична таксова марка (решения от 7 април 2011 г., Tatu, C-402/09, от 7 юли 2011 г., Nisipeanu, C-263/10, определение от 3 февруари 2014 г., Câmprean и Ciocioiu, C-97/13 и C-214/13, решение от 14 април 2015 г., Manea, C-76/14).

13. В резултат на това румънското правителство приема ИПП № 52/217, с което урежда пълното възстановяване, включително с лихвите, на всички такси, които са аналогични на горепосочените. [ориг. 4]

14. Както бе посочено обаче, член 1, параграф 2 от ИПП № 52/2017 предвижда преклузивен срок за подаване пред компетентните данъчни органи от задължените за таксата лица на молбите за възстановяване, а именно 31 август 2018 г. Така лицата, които са платили тези такси, са имали на разположение почти една година, за да упражнят правото си на възстановяване (от 7 август 2017 г., датата на влизане в сила на ИПП № 52/2017, до 31 август 2018 г.).

15. В жалбата, подадена пред запитващата юрисдикция, жалбоподателят, който е пропуснал посочения преклузивен срок, поддържа, че този срок нарушава правото на Съюза, тъй като ограничава правото на данъчнозадължените лица да получат, в рамките на общия давностен срок по член 219 от Данъчно-процесуалния кодекс (Codul de procedură fiscală), възстановяване на неправомерно събраните такси. Той поддържа също, че съгласно практиката на Съда на Европейския съюз за разумен срок за упражняване на правото на възстановяване на тези суми се счита срок между 3 и 5 години.

16. Запитващата юрисдикция счита за полезно и необходимо да получи тълкуване от Съда на това до каква степен са спазени принципите на лоялно сътрудничество, равностойност и ефективност, изведени от практиката на Съда, когато се въвежда преклузивен срок за упражняване на правото на възстановяване на такса, събрана в нарушение на правото на Съюза, като предвидения в член 1, параграф 2 от ИПП № 52/2017.

17. В този контекст трябва да се посочи, че преклузивният срок, предвиден в член 1, параграф 2 от ИПП № 52/2017, е специален срок, установен ad hoc за молбите за възстановяване на таксите за замърсяване, като обаче не са предвидени такива срокове за молбите за възстановяване на други суми, събрани в държавния бюджет в нарушение на разпоредби на националното право.

18. Що се отнася до таксите или други данъчни тежести, за които с решения на националните съдилища е установено, че са приети и събрани в нарушение на разпоредби на националното право, данъчнозадължените лица могат да упражнят правото на възстановяване в рамките на давностния срок по член 219 от Закон № 207/2015 за приемане на Данъчно-процесуалния кодекс (Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală), тоест в срок от 5 години, считано от 1^я януари на годината, следваща годината на възникване на правото на възстановяване.

19. Следователно поставя се въпросът дали румънският законодател е спазил принципите на лоялно сътрудничество и еквивалентност, когато е предвидил преклузивен срок, който се прилага само за възстановяване на таксите за замърсяване, докато за възстановяването на сумите, събрани в нарушение на националното право, не са предвидени преклузивни срокове, а

давностният срок за упражняване на правото на възстановяване е значително по-дълъг (5 години).

20. Освен това съгласно практиката на Съда на Европейския съюз определянето на разумни преклузивни срокове в интерес на правната сигурност, защитаваща както данъчнозадълженото лице, така и съответната администрация, е съвместимо с правото на Съюза (решения от 16 декември 1976 г., *Rewe-Zentralmanz* и *Rewe-Zentral*, C-33/76, от 17 юли 1997 г., *Haahr Petroleum*, C-90/94, от 17 ноември 1998 г., *Aprile*, C-228/96). Не може да се счете, че тези разумни срокове противоречат на принципа на ефективност, макар по дефиниция изтичането им да води до отхвърляне на подадената жалба (решение от 28 ноември 2000 г., *Siffatti Roquette Frères*, C-88/99). По този начин е бил счетен за разумен национален преклузивен срок от три години (решение от 15 септември 1998 г., *Edis*, C-231/96).

21. Тъй като преклузивният срок от около една година, предвиден в член 1, параграф 2 от ИПП № 52/2017, е по-кратък от останалите срокове, за които настоящият съд установява, че са били разгледани в практиката на Съда и са били счетени за съвместими с принципа на ефективност, настоящият съд **[ориг. 5]** счита за необходимо за решаването на настоящия спор да получи отговор от Съда относно тълкуването на въпросните принципи.

ПО ИЗЛОЖЕНИТЕ СЪБРАЖЕНИЯ

В ИМЕТО НА ЗАКОНА

ОПРЕДЕЛЯ:

на основание член 267 Договора за функционирането на Европейския съюз да се отпрати до Съда на ЕС следния преюдициален въпрос:

Трябва ли принципите на лоялно сътрудничество, равностойност и ефективност да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба като тази по член 1, параграф 2 от Извънредно правителствено постановление № 52/2017 (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2017*), която определя преклузивен срок от около една година за подаване на молбите за възстановяване на някои такси, събрани в нарушение на правото на Съюза, докато националната правна уредба не предвижда такъв срок за упражняване на правото на възстановяване на сумите, събрани в нарушение на национални разпоредби?

[...] [процедура и подписи]